

• door Karel Remmelink

Juda, de koning en het kruis

Algemeen

Inmiddels hebben we van drie oudere broers van Juda een kijkje gehad in hun leven en dat van hun nageslacht. Uit de geschetste contouren komt naar voren dat deze mannen vanwege hun karakter en gedrag meestal een negatieve beoordeling oproepen. Dat geldt zeker voor de eerste twee, maar duidelijk in mindere mate voor de nazaten van Levi. We mochten ons verblijden in hun voorbeeldfunctie, het priesterschap dat ook in ons leven een belangrijke plaats inneemt.

Al geruime tijd zocht ik naar verdieping en leerpunten als het gaat om de zonen van Jakob. In meerdere toelichtingen gaan schrijvers in op de betekenis die deze mannen hebben met betrekking tot het volk waar ze de grondleggers van zijn. Ik was meer op zoek naar wat wij van hen kunnen leren voor onze eigen situatie. Als mens, als iemand die in de God van Israël gelooft en als iemand van dat andere volk van God, onderdaan in Gods Koninkrijk en behorend tot de Gemeente van God. Dit voornemen kreeg actuele betekenis toen ik een boek in handen kreeg van Ds. J. Overduin, die over dit thema behartenswaardige dingen heeft geschreven. Het hielp me om de studie van dit onderwerp voort te zetten en dan nu verder te gaan met de vierde zoon van Lea, Juda.

De leeuw en het kruis

Menigeen denkt bij Juda toch vooral aan de teksten uit Op.5: 'De leeuw uit de stam van Juda, de wortel van David heeft overwonnen' en 'in het midden van de troon een Lam staan als geslacht'. Uit deze tekst haal ik de toelichting in de aanhef, de koning en het kruis. Het is niet zo moeilijk om het beeld van de leeuw te koppelen aan het koningschap. We kennen al eeuwenlang wapens waarin het beeld van de leeuw voorkomt. Koningshuizen gebruikten de koning van het dierenrijk als kenmerkend voor zichzelf. Maar we moeten het kruis er als het ware in één adem bij noemen en eigenlijk is dat vreemd. Roem, macht en leven verbonden met verachting, zwakheid en dood. Het kruis is in de Bijbel automatisch het kruis van Christus en daar zien we die combinatie. Hierover wil ik graag een aantal aspecten met u delen.

Jakob aan het woord

Als Jakob ziet hoe zijn zonen het in de toekomst zal vergaan; als hij

Ruben heeft aangeduid met 'mijn oudste zoon' en Simeon en Levi als broers, dan lijkt het alsof zijn toon verandert. 'Juda, jou zullen je broers bejubelen, voor jou buigt de vijand de nek, voor jou zullen mijn zonen zich buigen'. Vervolgens vergelijkt hij Juda met een leeuw in kracht en majesteit. Daarna wordt Jakob concreter. De beeldspraak van de leeuw maakt plaats voor de realiteit van de machthebber die de scepter en de heersersstaf heeft. Jakobs horizon verruimt zich nog verder. 'Totdat Hij komt die er recht op heeft, die alle volken zullen dienen'. Hij sluit af met wijnstok en wijn; dat wat het hart van God en mensen vrolijk maakt. Dit alles naar Gn. 49:8-11. We kunnen het enthousiasme waarmee Jakob over Juda spreekt pas goed begrijpen als we in Juda Hem zien die meer is dan hij. Na het falen van de eerste mens(en), getekend in Ruben, Simeon en Levi zien we in Juda iets van de Messias, Christus.

Lea aan het woord

Zoals we al eerder deden, laten we ook nu Lea aan het woord. 'Nu zal ik de Here loven; daarom gaf ze hem de naam Juda'. Juda's naam betekent daarom ook Godlover. Deze uitroep was mijns inziens zonder bijbedoelingen, althans die worden er nu niet bij genoemd. Nu Lea alleen God ziet, is haar aandacht en negatieve energie voor Jakob en Rachel ook weg. Ze heeft geen behoefte meer om iets over hen te zeggen, in plaats daarvan verheft ze God in haar dank. Het is vroomheid zonder bijbedoelingen, dit is rusten in God. Ze hoeft ook niet meer middels meer kinderen haar voorsprong op die ander te vergroten, ze houdt op met baren.

Wat mij ook trof is de combinatie met Levi. Juda als beeld van de koning heeft de naam de Godlover. Levi als beeld van de priester, heeft als taak God te loven. God brengt ze hier al bij elkaar om de combinatie te onderstrepen, koning en priester, de Heer Jezus Christus.

Juda spreekt

In Genesis 37 is Juda een gunstige uitzondering waar het gaat om de houding van de broers van Jozef ten opzichte van deze. Hij toont gevoel te hebben als hij Jozef van de dood wil redden, door aan te geven dat hij toch hun broeder is, hun eigen vlees. Hij blijkt ook gezag te hebben, want ze geven hem gehoor. Jozef heeft zijn leven aan Juda te danken.

Als we de Bijbel recht willen doen, kunnen we niet om Gn 38 heen. Mij is opgevallen, dat we zo weinig vernemen van de gezinnen van de zonen van Jakob. Enerzijds worden we uitgebreid geïnformeerd over het huwelijksleven van Abraham, Izaäk en Jakob, anderzijds blijft de informatie van Jakobs zonen op dit punt beperkt tot twee ervan en dan ook nog uiterst weinig. Juda is één van de twee. Het hebben van een Kanaänitische vrouw, zoals Juda deed, werd door zijn opa en zijn overgrootvader in hun dagen afgekeurd. Juda's oudste zoon wekte het misnoegen van de Here en zijn tweede zoon wilde zich niet aan zijn familieplicht houden. Als Juda's vrouw en twee van de drie zonen hem ontvallen, staat hij na de rouwperiode weer in het leven alsof er niets gebeurd is en gaat hij in op het aanbod van een hoer. Hij gedraagt zich als een man van de wereld en deinst er niet voor terug om zijn schoondochter ter dood te veroordelen. Als echter zijn aandeel in de geschiedenis aan het licht komt erkent hij ruiterslijk dat hij de aanleiding was voor haar misstap. We moeten veel verder lezen in de Bijbel, om te ontdekken dat het kind dat uit die verbintenis geboren wordt een voorvader is van koning David en later ook van de Heer Jezus naar het vlees.

In Juda's optreden in de volgende hoofdstukken komt hij weer terug, zoals we hem ook eerder leerden kennen. Vervult Jozef een glansrol in de geschiedenis van zijn verblijf in Egypte, Juda is dan toch zeker ook een man waar we veel van kunnen leren. Enerzijds is hij de realist die zijn vader de consequenties voorhoudt van diens aarzelen om Benjamin mee te laten gaan. Hij heeft echter ook veel begrip voor de pijn die zo'n beslissing voor zijn vader meebrengt. Ik bewonder de transparante houding van Juda ten opzichte van Jozef, mede waardoor het tot een ontknoping komt met het zo 'happy end'. We achten Juda hoog als leider van zijn broers. Hij is niet de aangestelde, maar de natuurlijke leider die zijn broers en zijn broer weer bij elkaar brengt. Juda, een waardig leider.

Profetisch gesproken

Tijdens onze overdenkingen tot nu toe hebben we vooral een link gelegd naar onze tijd en naar lessen voor ons. Ik denk echter dat de geschiedenis van Jakob en zijn zonen ons ook iets laat zien van wat er met het volk van Israël (dat is toch de tweede naam van Jakob) in de toekomst gaat gebeuren. Het boek Genesis, zo is vaker betoogd, is een inleiding op de Bijbel. Wat later wordt uitgewerkt vinden we hier al beknopt weergegeven. Er zal dus ook een tijd komen waarin kenmerkende aspecten van Juda in mensen die dan leven aan de dag treden. Als het gaat om zijn karakter noem ik vooral dat hij de leiding neemt. Dat is niet negatief, maar positief. Hij neemt de twijfelaars mee en helpt hen over de drempel, door te vertrouwen op de ware Jozef. Zo zie ik zijn houding ten opzichte van zijn vader. Hij accepteert de gevolgen van zijn handelwijze. Hij stelt zich verantwoordelijk voor zijn broer. Maar ook de inhoud van wat hij zegt raakt ons. In hfdst 44 vers 18 en verder doet hij bij Jozef een beroep op diens gevoelens ten opzichte van hun vader. Dat dat ook Jozefs vader was kon Juda toen nog niet weten. Zo denk ik ook dat in de toekomst bepaalde leidende

Joodse gelovigen een Juda-rol gaan vervullen. In de tijd van (grote) verdrukking zullen ze tot God roepen en vooral pleiten op de gevoelens die ten diepste in aller hart aanwezig zijn. Het zal voor hun redder, de Messias aanleiding zijn zich te openbaren.

Het nageslacht spreekt

Wist u dat Bezaleël uit de stam van Juda was? Wie was hij? Hij was de uitvoerder van de bouw van de tabernakel. Hij was vervuld met de Geest, met wijsheid, inzicht en kennis en dat voor allerlei werk, om ontwerpen te bedenken, om die uit te voeren in goud, zilver en koper', Ex 31:3, 4. Hoewel Mozes de tabernakel moest bouwen naar het beeld dat God hem op de berg had getoond, mocht Bezaleël zijn creativiteit gebruiken om het geheel een passende invulling te geven. Het boek Numeri begint met de voorbereidingen voor het reizen door de woestijn. Daarbij valt op, dat de stam Juda degene is die als eerste optrok en dus voorop ging. In de beschrijving van Numeri 9 zien we dat de wolkkolom bepaalde wat het volk deed. Bewoog die, dan bewoog het volk. Juda had dus in die veertig jaar de taak om alert te zijn op wat (de aanwezigheid van) God aanduidde, optrekken, dan wel opbouwen.

Nog weer later, als het volk het beloofde land nadert, wordt Kaleb ten tonele gevoerd als uit de stam Juda. Hij heeft een buitengewone staat van dienst in trouw, geloof en toewijding en dat gedurende zijn hele leven. In dezelfde periode in de geschiedenis doemt Achan op, maar dan als dissonant. Hij pleegde diefstal en net als Er, is het nodig dat hij uit het volk wordt verwijderd.

Over de Heer Jezus gesproken

'Het is overduidelijk dat onze Heer uit Juda gesproken is', zo vertelt ons de brief aan de Hebreëen. In de context van het verhaal gaat het om het feit dat Hij geen Leviet was, bestemd voor het Levitisch priesterschap. Hij is desondanks priester, zelfs hogepriester, maar ook profet, ook Koning.

De leeuw uit de stam van Juda in Openbaring 5 vers 5 verwijst toch wel naar Gn 49. De wortel(scheut) is de uitloper, het nieuwe begin. Hij is de ware zoon van David, dus uit het koninklijk geslacht. De profeten hebben van Hem voorspeld dat Hij de hele aarde zal maken tot een voetbank voor zijn voeten, Ps 110:1; Lk 1:32. Als zoon van David zal Hij over Israël regeren, ja alle volken van de aarde zullen aan Hem onderworpen zijn (Ps 72). Als zodanig heeft Hij het recht het boek met de zeven zegels te openen. Dat wil zeggen, dat Hij het recht heeft de aarde te (ver)lossen.

Als Johannes zich omdraait ziet hij echter niet de machtige leeuw, maar een nietig lam. Het toont aan hoe de Heer Jezus heeft overwonnen, namelijk door geslacht te worden. Het staat in het midden van de troon van God, de plaats van heerlijkheid. Het werk is volbracht. Het hoofdstuk vervolgt dan met: U hebt voor God gekocht met uw bloed uit elk geslacht en taal en volk en natie en hebt hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, tot Godlovers en dan zijn we weer terug bij de hoofdpersoon.